

A letter to three wives

(1949 - Carta a tres esposas), de Joseph L. Mankiewicz

Sinopsi

Durant una excursió, tres amigues reben una carta d'una coneguda que els diu que se'n va de la ciutat acompanyada del marit d'una d'elles.

Cadascuna d'elles comença a qüestionar-se si aquest home pot ser el seu marit i comencen a repassar els esdeveniments anteriors de la seva vida sentimental que han pogut portar a aquest abandonament.

Fitxa tècnica

Director ····· Joseph L. Mankiewicz
 Guió ····· Joseph L. Mankiewicz
 Productor ····· Sol C. Siegel
 Música ····· Alfred Newman
 Fotografia ····· Arthur C. Miller
 Muntatge ····· J. Watson Webb Jr.
 Vestuari ····· Kay Nelson
 Direcció artística ··· J. Russell Spencer
 Lyle R. Wheeler
 Decorats ····· Thomas Little
 Walter M. Scott
 Maquillatge ····· Ben Nye
 So ····· Roger Heman Sr.
 Arthur von Kirbach

Fitxa artística

Jeanne Crain ····· Deborah Bishop
 Linda Darnell ··· Lora Mae Hollingsway
 Ann Sothorn ····· Rita Phipps
 Kirk Douglas ····· George Phipps
 Paul Douglas ··· Porter Hollingsway
 Jeffrey Lynn ····· Brad Bishop
 Thelma Ritter ····· Sadie Dugan
 Barbara Lawrence ··· Georgiana 'Babe'
 Finney
 Connie Gilchrist ··· Mrs. Ruby Finney
 Florence Bates ····· Mrs. Manleigh
 Hobart Cavanaugh ··· Mr. Manleigh

Mankiewicz, Ben Hecht y Wilder son los tres mejores guionistas del mundo. Y Mankiewicz y Wilder los mejores guionistas-directores.
Samuel Fuller

Carta a tres esposas és la sisena pel·lícula de Joseph Leon Mankiewicz, estrenada fa gairebé 60 anys. Tot i això, tal i com ell mateix va comentar, aquest va ser el primer film que va poder dirigir amb total llibertat, des de la redacció del guió, i va ser també el que el va fer saltar a la glòria. La pel·lícula va guanyar els Oscar al millor guió i a la millor direcció i només un any més tard, el 1950, **All about Eve** (Eva al desnudo) va fer-li guanyar-ne tres més, millor pel·lícula, millor direcció i millor guió. No s'ha d'oblidar que en aquella època guanyar un Oscar sí que tenia valor, ja que **Eva al desnudo** va arrabassar aquestes nominacions a pel·lícules com **Sunset Boulevard** (El crepusculo de los dioses) de Billy Wilder, que aquell any també competia.

Fill d'un cèlebre professor de literatura del New York City College i germà de Herman Mankiewicz, guionista de **Citizen Kane** (1940, Ciudadano Kane) i personatge indispensable per entendre el fenomen que va

significar la pel·lícula de Welles, Joe només podia acabar enamorant-se de la literatura. De bon principi la seva carrera apuntava cap a professor de literatura a la Universitat de Columbia, a Nova York, però el seu destí final va resultar ser Hollywood. Allí començà de ben avall, com a escriptor d'intertítols de films muts, després però, ascendí a guionista i posteriorment, passà a productor, on assolí un notable prestigi que li permeté dirigir els seus propis projectes.

De totes formes, la seva passió per la literatura i el seu talent com a escriptor no van pas ser malaguanyats, van anar a parar al cel·luloide per produir alguns dels moments més brillants de la història del cinema. Sens dubte, el que destaca més del cinema de Mankiewicz, que va aprendre l'ofici amb Ernst Lubitsch, és la intel·ligència de les seves històries i l'agudesia dels seus diàlegs. **Carta a tres esposas** n'és un perfecte exemple, film de posada en escena

senzilla, tot i que de ritme trepidant, el que en resulta fascinant és el treball de guió. **Carta a tres esposas** està organitzat en flashbacks, recurs molt utilitzat per Mankiewicz, que els usava per reflexionar sobre la seva particular visió del temps. En una famosa entrevista de Michael Ciment al realitzador nord-americà ho explica:

M. Ciment: A diverses de la seves pel·lícules utilitza el flashback com estructura narrativa i sent la necessitat d'explorar el passat dels seus personatges...

J.L. Mankiewicz: Correspon a quelcom molt profund en mi. No em queda prou temps en la meua vida per explicar realment el que sento i el que penso sobre aquest tema, però no crec que vivim únicament en el present. Tenim al mateix temps la consciència del passat i del futur. En altres paraules, el temps és en el que més crec, i per això estic segur de l'existència. Vostè no estaria aquí sense el seu passat, i la seva presència tindrà conseqüències en el seu futur. (...) No trobo una millor manera d'explicar la història d'Eva (**Eva al desnudo**). Una jove rep un homenatge a la seva carrera professional i les 5 o 6 persones que la veuen i que han participat en la seva ascensió expliquen, cadascú a la seva manera, la seva història. I quan Eva parla, el que diu pren un nou sentit gràcies al fet que coneixem el seu passat. En aquest moment el passat i el futur creen el present.

A la pel·lícula que programem avui Mankiewicz utilitza els flashbacks per explicar les circumstàncies quotidianes que han dut tres matrimonis a una situació de desgast que en fa perillar la continuïtat. Com ell mateix diu, les visions que tenim del passat dels protagonistes ens permeten entendre el seu present, i potser, imaginar el seu futur. També val la pena destacar que els flashbacks tenen un paper molt

important en la intensitat i el ritme de la narració. Al principi de la pel·lícula se'ns planteja que un dels tres marits ha abandonat a la seva esposa però no se'ns diu quin, llavors la narració no avança cap al futur, sinó que s'inicien els flashbacks, i la incògnita queda pendent de resoldre's. En certa mesura la pel·lícula no comença fins que els flashbacks no acaben, ja que aquests tenen una funció introductòria per preparar-nos per entendre el que ha de passar "durant la pel·lícula", però com que ocupen gairebé tot el metratge mantenen l'atenció (i la tensió) de l'espectador fins al final. L'experiència de veure un film on la major part del que hi passa es produeix "abans" de que aquest comenci resulta estranyament estimulants.

Carta a tres esposas utilitza la veu en off d'una forma molt original. Aquesta veu no és la d'una simple narradora sinó la d'una actriu invisible, la qual sembla jugar el paper d'una consciència superior que guia a la resta de protagonistes a reorientar les seves vides, és a dir a entendre que és l'amor el que dóna el veritable sentit als seus matrimonis. La darrera imatge del film, la caiguda d'una copa de vidre, empesa per la mà invisible de l'Addie Ross ens revela el paper demiúrgic que juga. Amb aquest senzill recurs, que passa gairebé inadvertit, el director fa que Addie es converteixi d'un dimoni en un àngel protector instantàniament, un prodigi narratiu.

La intel·ligència i l'enginy que Mankiewicz posa en cada una de les seves pel·lícules fan que aquestes es mantinguin tan vives com fa 60 anys. Quin és l'interès que avui pot tenir veure una pel·lícula rodada fa tant de temps? Doncs bé, jo crec que veure **Carta a tres esposas** ens dóna una perspectiva diferent del cinema actual, ens fa pensar que la intel·ligència ja no és tant comú en el cine dels nostres dies, no se

si perquè els cineastes actuals estan menys capacitats o perquè fan cinema pensant amb un públic poc capacitat. En qualsevol cas, sempre és un plaer retrobar-se amb aquest excepcional film i amb Mankiewicz.

Àlex Bayés

Filmografia seleccionada:

The late George Appley
(1946, El universo de George Appley)

A letter to three wives
(1949, Carta a tres esposas)

All about Eve
(1950, Eva al desnudo)

Julius Caesar
(1953, Julio Ceasar)

Suddenly last summer
(1959, De repente el último verano)

There was a crooked man
(1969, El día de los tramposos)

Sleuth
(1972, La huella)

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.

Organitza

 Cineclub Sabadell

C/ d'en Font, 1, 08201 Sabadell,
www.cineclubsabaddell.org

Amb el suport de

Ajuntament de Sabadell

Hi col·labora

 Alliance Française